

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבארו של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בהרה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בודאפעשט)

על פי הבאר

כאמור הרה"ק ר' יהודה צבי (השני), אביו רבינו, קיבל גם מרות והסתופף בצילו של ש"ב הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב זי"ע, ונהג בחלק מהנהגותיו ובכמה הנהגות היה משלב את מנהגי סטרעטין ומנהגי זידיטשוב.

גם דברי תורתו נאמרו לפעמים על דרך זידיטשוב על פי תורת הקבלה וחכמת הנסתר (וכן נהג בנו השני הרה"ק ר' יצחק אייזיק מסטרעטין-בויברקא בעל קן ציפור). עוד אופן באמירת ד"ת היה, כפי שנהג אחריו גם בנו רבינו הק"י זי"ע, בהמלצת יושר על בני ישראל, ולימוד זכות עליהם בכלל ובפרט כלפי שמיא.

כפי שהבאנו, בזאת חנוכה בשנת תרכ"ה נסתלק זקיניו ר' אברהם'טשי מסטרעטין זי"ע, וחתנו הרה"ק ר' אורי לאנגנער זי"ע אביו ר' יהודה צבי נתמנה תחתיו למלא מקומו. אכן מפני דרכי שלום עקר מקומו לעיר ראהטין הסמוכה וקבע שם מושבו, ובעיר סטרעטין נתמנה ר' יהודה צבי כרב ואב"ד וכיהן בבית מדרשו של זקיניו הגדולים.

כבר באותו זמן הכירו ציבור תושבי העיר היושבים שם וכל החסידים לבית סטרעטין את צדקתו וקדושתו, ועוד בחיי אביו שאלו בעצתו כאשר ישאלו בדבר איש האלוקים וביקשו ברכתו כאשר נצרכו לישועה, ופעל ישועות בקרב הארץ כשמדבריו לא נופל דבר ארצה.

כאשר נסתלק אביו ר' אורי'לע ביום ל"ג בעומר תרמ"ט ונתמלא בנו הגדול ר' יהודה צבי למלאות מקומו, עבר תחילה לתקופה קצרה לחצר אביו בעיר ראהטין ושם הנהיג את העדה על כיסא אביו בחג השבועות הראשון.

לקראת הימים הנוראים בשנת תר"נ, שב ר' יהודה צבי למקום מושבו עיר תהילה סטרעטין וקבע הנהגתו כמקדם במקום שהתפללו אבותיו, ואז שב מרכז החסידות לעיר סטרעטין כבראשונה, ורבי יהודה צבי הנהיג את העדה הקדושה ואת העיר כולה בעוז ובעצמות.

כי שרית עם אלוקים ואנשים ותוכל (לב, כט)

בדברי הנביא הושע מסופר (יב, ה) "וישר אל מלאך ויוכל, בכה ויתחנן לו בית אל ושם ימצאנו"^א, וכבר רבו דברי המפרשים לבאר מה בכה ויתחנן המלאך לפני יעקב אבינו.

ונראה לומר כי נוכח המלאך לראות כי - וישר אל מלאך ויוכל, היינו שיעקב אבינו מתגבר עליו וכובש יצרו בכל עניין ואף בעניני הרשות ובדברי היתר ובכל דרכיו הוא יודע את הקב"ה^ב, ושוב אין לו דריסת הרגל אצלו כלל, על כן - בכה ויתחנן לו וביקש הימנו - בית אל ושם ימצאנו, שימצאנו בית אל ושם יתגבר עמו, רצה לומר שרק בהיותו בבית ה' והוא עוסק בתורה ובתפילה שם ינוח אותו היצר לכבוש אותו בעבודתו את בוראו. אך בהיותו עוסק בדברי הרשות, ובעניני העולם כקיום גופו וצרכי הגוף, שם לא יכבוש אותו כל כך אלא יהא נמשך אחריו.

אבל יעקב אבינו לא שת לבו לפיתוייו אלא - וישר אל מלאך ויוכל בכל עניין ובכל מקום כדאמרן. עד שנכנע מפניו המלאך שרו של עשו והודה לו - כי שרית עם אלוקים ואנשים ותוכל, שהן בעניני אלוקות היינו עבודת הבורא והן בעניני אנושיים כדברי הרשות יכול לו יעקב וניצחו^ג.

(טו אברהם ודגל מזחה יהודה וישלח)

^א הפטרת השבוע למנהג קצת קהילות והיא הפטרת ויצא לשיטת הרמב"ם ולמנהג הספרדים.

^ב וכבר הבאנו כ"פ את מה שהיה מרגלא בפומיה דרבינו לפרש את דברי המשנה (אבות פ"ו מ"ג) ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחינופול אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומיודעו, וביאר רבינו בקדשו שדוד המלך ע"ה לא למד ממנו אלא שני דברים בלבד, היינו שאין בעולם שום דבר רשות שיכול לעשותו כאוות נפשו אלא שני דברים ישנם, או מצוה שצריך לעשותה או עבירה שאסור לעשותה.

^ג וראה בפרשת בלק (גליון כב) ובפרשת קדושים (גליון יג) מה שפ' רבינו לפי דברים אלו ויסוד זה. ועיין עוד בענין זה בבאמ"ח פ"ר כי תצא בד"ה ב ועתה נבואה לביאר הכתובים. כי המלחמה הוא לכוף את עצמו להכניע תאוותו בדברי הרשות בדבר המותר לו כמאמרם ז"ל (יבמות כ) קדש עצמך במותר לך. וראה עוד בדבריו בפר' שמיני ובשא"מ.

מבאר הישועות

סיפר מוה"ר ר' ש. ש. מלעיקוואד יצ"ו:

גם אני, כמו עוד הרבה מאחב"י, זכיתי להתוודע בשנה האחרונה לשמו ולזכרו של צדיק נשגב זה - רבינו הק' זי"ע, וביותר לסגולה שהתפרסמה להשתטח על ציון קדשו ולהפיץ את דברי תורתו.

כמה פעמים נדבתי סכומים להפצת הגליון ובהזדמנויות אחרות שלחתי להזכיר שמות על קברו, ובכל פעם נוכחתי לראות ישועות מופלאות בזכות כוח הצדיקים. אף זכיתי להיות בין משתתפי ומסייעי הנסיעה אל ציון רבינו ניו"ד קדישא העל"ט ולשפוך שם שיח בהתעוררות רבתי ברוב עם.

בחודש אב האחרון שהה אבי מורי שליט"א עם משפחתו בעיר לאנדאן יצ"ו לרגל עניין משפחתי, ועל אף שאינו רגיל בנסיעות לקברי צדיקים מלבד לקברי אבותיו וכדומה, אחר ששמע ממני על גודל הסגולה בזה החליט לנסוע להשתטח על קבר רבינו זי"ע ושאר צדיקים הטמונים במדינת אונגארין היות ואחי הב' נ"י כבר היה כמה שנים בפרק האיש מקדש ולא מצא זיווגו.

כן אכן היה והם נסעו והתפללו שם בכוונה ובהתעוררות, ולא פחות ולא יותר תוך ימים אחדים הציעו שידוך מצוין ביותר, וביום השלושים להתפילה שם, הוסכם לגמור השידוך בשעטומ"צ.

רבינו נסמן ביה"ח הארטאדאקסי בבואדא.
לתועלת הנוסעים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשביל המרכזי בצד ימין קברו של הגאון רבי
קאפיל רייך אב"ד בודאפעשט, בהמשך
בשורה יותר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הגליון יו"ל בסיועו של

מוה"ר ר' צבי יצחק לאנגנער שליט"א

נכד רבינו זי"ע

הוא הגבר אשר נטל על שכמו את זכות

הפצת דברי תורתו של זקינו רבינו הק' זי"ע

באר המעשיות

" ויאבק איש עמו" (לב, כה)

סיפר קדוש ישראל הרה"ק הרבי ר' מרדכי'לי מנאדבורנא זי"ע על זקיני הגה"ק איש אלקים הרבי ר' איציק'ל מקאליש זי"ע, שהוא בעצמו עוד הכירו וראה במו עיניו שהיתה לו לזקיניו זה נשיכה על ידו הקדושה. ושאלו הר"ר מרדכי'לי זי"ע מה זאת, והשיבו זקיניו הרבי ר' איציק'ל זי"ע, אספר לך סיבת הנשיכה על ידי גופא דעובדא היכי הוה.

בהיותי אברך צעיר לימים סמוך על שלחן אאמ"ר הקדוש (הלא הוא הגה"ק איש האלקים מופת הדור הרבי ר' ארון לייב מפרימישלאן זי"ע), פעם אחת באו לבית אאמ"ר ג' אנשים שלא הכרתי אותם. שניים מהם היו גדולים בקומה ומראהם מאוים, ואחד מהם היה קטן הקומה כמו אנשים פשוטים. אני הייתי אז בבית אאמ"ר יושב ולומד, ונגש אלי אחד מהשני אנשים רמי הקומה ושאל אותי אם אפשר ליכנס לחדר אאמ"ר כי יש להם דבר נחוץ לדבר עמו, ונכנסתי לקודש פנימה ושאלתי את אאמ"ר והשיב לי כי אין לו פנאי עתה לקבלם. הבאתי להם תשובת אאמ"ר, ואחר שעה מועטת נגש אלי עוד הפעם אחד מהשניים ובקשני אולי אפשר ליכנס עתה לקודש פנימה. נכנסתי עוה"פ לחדר אאמ"ר והשיב לי כבראשונה. וכאשר שמעו ממני תשובת אאמ"ר התחילו הני אנשים אלו מריבים זה עם זה.

כאשר ראיתי זאת אמרתי להם, כפי הנראה כל מגמת ביאתכם לאאמ"ר מחמת שיש ביניכם איזה סכסוך ולא בקשה ולמה תטריחו על זה את אאמ"ר אולי אוכל גם אני לפשר הסכסוך שביניכם, ספרו נא לי הויכוח שיש ביניכם. וענו ואמרו שמרוצים שאעשה פשרה ביניהם. התחילו שני האנשים גדולי הקומה להגיד לי בזה"ל: אנו שנינו מלאכי חבלה מעולם העליון עולם האמת, והשלישי הוא אדם שנפטר כבר והוא פגם הרבה בגודל עונותיו ושפטו אותו בב"ד של מעלה, ויצא פסק דינו שימסר לידינו להוליכו מדחי אל דחי בכף הקלע.

והנפטר הזה צועק ובוכה וטענתו בפיו שהיות שהוא היה פעם אחת אצל הרבי הקדוש ר' ארון לייב מפרימישלאן זי"ע, על כן הוא רוצה שהרבי הזה יעשה פסק דינו כי בטוח הוא שיקל בדינו אחרי שהוא עוד בעולם הזה התחתון. והסכימו לזה חברי הבית דין של מעלה, ובאנו עמו להרבי ר' ארון לייב שהוא יפסוק את הדין של האיש החוטא הזה.

כאשר שמעתי מי המה וסיבת ביאתם, סיפר הרבי ר' איציק'ל לנכדו הרבי ר' מרדכי'לי, נרתעתי לאחורי ונתחרטתי על שקבלתי עלי לפשר ביניהם, באשר אני דמיתי אשר המה אנשים פשוטים ויש להם סתם איזה דין ודברים כנהוג אבל לשפוט בדין ודברים כאלו לא עלתה על דעתי. אבל אחת דברתי ולא אשנה, ולא רצייתי לחזור מדבורי. עמדתי על רגלי ואמרתי להשני מלאכי חבלה כן: שמעו נא קולי! אני הנני בן לאבי מורי הקדוש הרבי ר' ארון לייב מפרימישלאן זי"ע והוא מורי ורבי המובהק, והגם שהלכה רווחת בישראל (כן נפסק בשו"ע יו"ר סי' רפ"ב) שאסור לתלמיד להורות במקום רבו, אעפ"כ "א יוד א טובה צו טוהן וועט מיין הייליגער טאטי נישט מקפיד זיין". ועמדתי ובררתי ע"פ הלכה אשר הנפטר הזה יהיה חפשי מידיהם של הב' מלאכי חבלה ונתתי לו תקון אחר.

ומחמת כי חיות של מלאכי חבלה הוא לצער את האנשים החוטאים בנפשותם, ועתה מחמת פסק דיני הוכרחו להניחו מידיהם, ניגש אלי אחד משני מלאכי החבלה ונשך את ידי, וזה היא סיבת הנשיכה על ידי. כן סיפר הרבי ר' מרדכי'לי מנאדבורנא משמיה דזקיניו הרבי ר' איציק'ל מקאליש זי"ע.

(אוצר הסיפורים)